

ระบบตรวจหาคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความ
เพื่อสนับสนุนการแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
**HIGHLIGHTED ENGLISH WORDS DETECTION SYSTEM
FOR SUPPORTING ENGLISH TO THAI WORD TRANSLATION**

นางสาวอภิญญา ชัยรัตน์ รหัส 52363127

วันที่ออกใบอนุญาตฯ วิศวกรรมศาสตร์	- 2 ก.ค. 2556
วันที่รับ.....	.....
เลขทะเบียน.....	16260195
เดือนปีกันยายน.....	๙
น้ำหนักที่ออกใบอนุญาตฯ 253 ว. 2555	

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต^๑
สาขาวิชาชีวกรรมคอมพิวเตอร์ ภาควิชาชีวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า
ปีการศึกษา 2555

ใบรับรองปริญญาบัตร

หัวข้อโครงการ	ระบบตรวจหาคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความ เพื่อสนับสนุนการแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
ผู้ดำเนินโครงการ	นางสาวอภิญญา ชัยรัตน์ รหัส 52363127
ที่ปรึกษาโครงการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนมขวัญ ริษามงคล
สาขาวิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
ภาควิชา	วิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์
ปีการศึกษา	2555

คณะกรรมการค่าตอบแทนมหาวิทยาลัยฯ เครดิตให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

.....ที่ปรึกษาโครงการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนมขวัญ ริษามงคล)

R. Ut .....กรรมการ

(คร. พงศ์พันธ์ กิจสนาโภธิน)

J. .....กรรมการ

(อาจารย์รุ่งกุมิ วนุสาสน์)

V. .....กรรมการ

(อาจารย์ราพร พุกสุข)

หัวข้อโครงการ	ระบบตรวจหาคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความ เพื่อสนับสนุนการแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย		
ผู้ดำเนินโครงการ	นางสาวอภิญญา ชัยรัตน์	รหัส	52363127
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนมบวัญ ริษามงคล		
สาขาวิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์		
ภาควิชา	วิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์		
ปีการศึกษา	2555		

บทคัดย่อ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสำคัญที่ใช้สื่อสารกันได้ทั่วโลก สำหรับคำศัพท์ภาษาอังกฤษก็จะทำให้เข้าใจความหมายได้รวดเร็วและง่ายขึ้น เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ 2558

ผู้จัดทำโครงการจึงได้คิดค้นทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อเพิ่มทางเลือกในการศึกษาเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยจัดทำโปรแกรมช่วยแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ถูกเน้นข้อความ ด้วยการถ่ายภาพผ่านโทรศัพท์มือถือที่มีระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ แล้วนำภาพที่ได้ไปแยกตัวอักษรออกจากภาพจากนั้นจึงทำการประยุกต์เทียบกับรูปแบบของตัวอักษรที่เก็บไว้ในโปรแกรมเพื่อให้ได้คำศัพท์อ่อนมา สำหรับเรื่องคำศัพท์นั้นๆ แล้วไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์จะมีการแนะนำคำศัพท์ที่ใกล้เคียงให้จากนั้น นำคำศัพท์ที่ได้ไปกันหนาความหมายจากคำที่ถูกเก็บไว้ในฐานข้อมูล

Project Title	Highlighted English words detection system for supporting English to Thai word translation
Name	Miss. Aphinya Chairat ID. 52363127
Project Advisor	Assistant Professor Panomkhawn Riyamongkol, Ph.D.
Major	Computer Engineering.
Department	Electrical and Computer Engineering.
Academic year	2012

Abstract

English is the international language of communication throughout the world. If anyone knows English words, he can understand context quickly and easily. Another purpose is to support Asean Economics Community (AEC) in 2015.

This project is developed to be a choice of learning English. The developed application can translate highlighted English words into Thai. The first step is taking a picture from android mobile. Highlighted word(s) will be separated from the pictures and then checked spell. If the word is not match with any word in the database, nearby words will be selected. The last step, all the matching meanings of selected words are shown.

กิตติกรรมประกาศ

โครงงานวิศวกรรมฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเนื่องจากความอนุเคราะห์ของอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนมชัย ริษามงคล รวมถึงอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ช่วยแนะนำแนวทาง ให้คำปรึกษา ในโอกาสนี้ ผู้จัดทำโครงงาน จึงขอขอบคุณ ทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยให้โครงงานนี้ประสบความสำเร็จ ได้ด้วยดี สุดท้ายขอขอบพระคุณบิชา และ นารดาของผู้จัดทำที่เป็นผู้สนับสนุนในทุกด้านด้วยดีตลอดมา ผู้จัดทำขออนุบรรลึกในพระคุณ และขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี่ด้วย

นางสาวอภิญญา ชัยรัตน์

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ	๑
บทที่ 2 หลักการและทฤษฎี	๒
กิตติกรรมประกาศ	๓
สารบัญ	๔
สารบัญรูป	๘
สารบัญตาราง	๙

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ	๑
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	๒
1.3 ขอบเขตของโครงการ	๒
1.4 แผนการดำเนินการ	๓
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๔
1.6 งบประมาณโครงการ	๔

บทที่ 2 หลักการและทฤษฎี

2.1 การประมวลผลรูปภาพดิจิทอล (Digital Image Processing)	๕
2.2 โครงสร้างระบบสี RGB และ HSV (RGB and HSV Color Model)	๗
2.3 การแยกภาพ (Image Segmentation)	๘
2.4 การประมวลผลภาพกับปริร่างและโครงสร้าง (Morphological Image Processing)	๙
2.5 การรู้จำตัวอักษร โอชีอาร์ (Optical character recognition)	๑๓
2.6 ฐานข้อมูลเบื้องต้น (Foundation of Database)	๑๔

บทที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 โครงสร้างของโปรแกรมแปลงคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ถูกเน้นข้อความเป็นภาษาไทย	๑๕
3.2 ขั้นตอนการทำงานโปรแกรม	๑๗

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการทดลอง

4.1 ส่วนของโปรแกรมประยุกต์ (Application) บนโทรศัพท์มือถือ	22
4.2 ส่วนของการประมวลผลบนคอมพิวเตอร์	23
4.2.1 ผลการทดลองค้นหาคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความในภาพและการตัดคำศัพท์นั้น	24
4.2.2 ผลการทดลองตัดภาพคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความในภาพอีียง	25
4.2.3 ผลการทดลองแปลงภาพเป็นตัวอักษร (OCR)	27
4.2.4 ผลการทดลองแปลงภาพเป็นตัวอักษร (OCR) โดยใช้ซอฟต์แวร์ OpenCV	28

บทที่ 5 สรุป

5.1 สรุปผลการทดลอง	30
5.2 ปัญหาและอุปสรรค	31
5.3 แนวทางการพัฒนาในอนาคต	31
เอกสารอ้างอิง	32
ภาคผนวก ก. คู่มือการติดตั้งระบบ	33
ภาคผนวก ข. คู่มือการใช้งานระบบ	34
ประวัติผู้เขียน โครงงาน	37

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 ภาพสี และค่าในแต่ละพิกเซล	5
2.2 คุณสมบัติของภาพระดับเทา.....	6
2.3 ภาพแบบไบนารี และค่าในแต่ละพิกเซล	7
2.4 โครงสร้างระบบสี RGB.....	7
2.5 โครงสร้างระบบสี HSV.....	8
2.6 (ก) แสดงรูปภาพเริ่มต้น (Original image)	10
2.6 (ข) แสดงรูปภาพย่อ (Structuring Element).....	10
2.7 แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการบ่องภาพ (Erosion)	10
2.8 (ก) แสดงรูปภาพเริ่มต้น (Original image)	11
2.8 (ข) แสดงรูปภาพย่อ (Structuring Element)	11
2.9 แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำขยายภาพ (Dilation)	11
2.10 (ก) แสดงรูปภาพเริ่มต้น (Original image)	12
2.10 (ข) แสดงรูปภาพย่อ (Structuring Element)	12
2.11 แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำการบ่องภาพ (Erosion).....	12
2.12 แสดงผลลัพธ์ของการทำไอโอเปนนิ่ง (opening)	12
2.13 แสดงลักษณะการเชื่อมต่อกัน แบบ 8 และ 4 Point Connection.....	13
2.14 แสดงภาพตัวอย่างที่ได้จากการทำ Blob Coloring แบบ 8 Point Connection	13
3.1 ภาพขั้นตอนการดำเนินโครงการ โดยสังเขป (System Overview).....	15
3.2 แสดงขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม	16
3.3 ขั้นตอนการทำงานการประมวลผลภาพ	17
3.4 ผลการตัดภาพบริเวณที่มีคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความ	18
3.5 การเรชไซล์ดอัต โนมัติตามหลักการของออทซี.....	19
3.6 ภาพที่ผ่านกระบวนการ ไอโอเพนนิ่ง (Opening).....	19
3.7 แสดงผลการ ไปร์เซกชันตามแนวแกนตั้ง.....	20
4.1 แสดงรูปโปรแกรมประยุกต์ (Application) บนโทรศัพท์มือถือ.....	22
4.2 แสดงหน้าต่าง GUI ของโปรแกรม)	23
4.3 แสดงตัวอย่างผลการทดลองกันหาคำที่ถูกเน้นข้อความและคัดคำออกจากรูป	24

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.4 แสดงผลการทดลองตัดภาพคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความในมุมอีียงค่างๆ.....	26
4.5 แสดงผลการแปลงภาพเป็นตัวอักษรด้วยกระบวนการรู้จำของโปรแกรม.....	27
4.6 แสดงผลการแปลงภาพเป็นตัวอักษรด้วยกระบวนการรู้จำของซอฟต์แวร์โอลิเคนชอร์ส.....	28

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ตารางขั้นตอน และแผนการดำเนินโครงการ.....	3
3.1 แสดงตัวอย่างรูปต้นแบบ (template) และตัวอักษรที่จะเปลี่ยนได้	21
4.1 แสดงผลการทดสอบสีและลักษณะการเน้นข้อความ	24
4.2 แสดงผลการทดสอบตัวภาพคำศัพท์ในมุมอ้างอิงต่างๆกัน	25
4.3 แสดงผลการทดสอบแปลงภาพเป็นตัวอักษรด้วยกระบวนการกรุ๊ปของโปรแกรม	27
4.4 ทดสอบแปลงภาพเป็นตัวอักษรด้วยกระบวนการกรุ๊ปของซอฟต์แวร์ ไอเพนชอร์ส.....	28

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ

ปัจจุบันภาษาอังกฤษได้เข้ามีบทบาทในชีวิตมากขึ้น เพราะเป็นภาษาสากล ที่ทั่วโลกใช้ในการติดต่อสื่อสาร ใช้ในการเรียนการสอน เอกสารหรือหนังสือเรียนที่ใช้ในปัจจุบัน มีการนำเอกสารหรือหนังสือที่เป็นภาษาอังกฤษมาใช้เป็นจำนวนมาก ประกอบกับจะมีการเปิดประชาคมอาเซียนในปี 2558 ดังนั้น การเรียนรู้ที่จะเข้าใจภาษาอังกฤษจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งการเข้าใจในความหมายของคำศัพท์ถือเป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้เข้าใจภาษาอังกฤษได้มากขึ้น

การหาความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษทำได้หลายวิธี เช่น การหาจากหนังสือ พจนานุกรม การค้นหาความหมายจากอินเตอร์เน็ต การใช้พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เพื่อเพิ่มทางเลือกสำหรับผู้ใช้ที่ต้องการค้นความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จึงได้เพิ่มแนวทางในการศึกษาเรียนรู้ โดยการสร้างโปรแกรมที่ช่วยในการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ หรือ เอกสารภาษาอังกฤษ โดยสามารถแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ถูกเน้นข้อความ ได้หลากหลายครั้งเดียวและมีการเก็บสำรองไฟล์ข้อมูล สามารถเรียกคืนภายหลังได้อีกด้วย

ดังนั้น ผู้จัดทำจึงได้จัดทำโครงการระบบตรวจสอบคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความ เพื่อสนับสนุน การแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงงาน

- 1.2.1 เพื่อหาวิธีการคึ่งคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความมาเปลี่ยนหมายได้อย่างถูกต้อง
- 1.2.2 เพื่อสร้างโปรแกรมแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ถูกเน้นข้อความให้เป็นภาษาไทย
- 1.2.3 เพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งให้กับผู้ใช้ในการช่วยแปลคำศัพท์ นอกจากการใช้หนังสือ พจนานุกรม การค้นหาความหมายจากอินเทอร์เน็ต หรือการใช้พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์

1.3 ขอบเขตของโครงงาน

- 1.3.1 ตัวอักษรที่ใช้จำนวน 52 ตัว ประกอบด้วย
  - ตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่จำนวน 26 ตัว
  - ตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวพิมพ์เด็กจำนวน 26 ตัว
- 1.3.2 รูปแบบอักษรที่ใช้คือ Times New Roman ไม่เอียง ไม่มีเส้นใต้ และสัญลักษณ์พิเศษอื่นๆ
- 1.3.3 ตัวอักษรนี้ต้องเป็นพื้นสีขาวที่ถูกเน้นข้อความด้วยปากกาเน้นข้อความสีอ่อนๆ
- 1.3.4 ไฟล์ภาพที่มีอัตราส่วนปฎิบัติการแอนดรอยด์ 2.2 ขึ้นไป ความละเอียดของกล้องอย่างน้อย 5 ล้านพิกเซล (2560×1920 Pixels)

1.4 แผนการดำเนินงาน

ตารางที่ 1.1 ตารางขั้นตอนและแผนการดำเนินโครงการ

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 ได้โปรแกรมที่ผู้ใช้งานสามารถหาความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ถูกเน้นข้อความได้
- 1.5.2 โปรแกรมสามารถใช้งานได้และถูกต้องมากกว่าร้อยละ 80

1.6 งบประมาณของโครงการ

1.6.1 ค่าอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ	500 บาท
1.6.2 ค่าเอกสารที่ใช้ในการดำเนินโครงการ	100 บาท
1.6.3 ค่าหมึกพิมพ์	100 บาท
1.6.4 ค่าเข้าเดิมโครงการ	300 บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	1,000 บาท

หมายเหตุ ขออนุมัติถ้วนเดียวกับรายการ

บทที่ 2

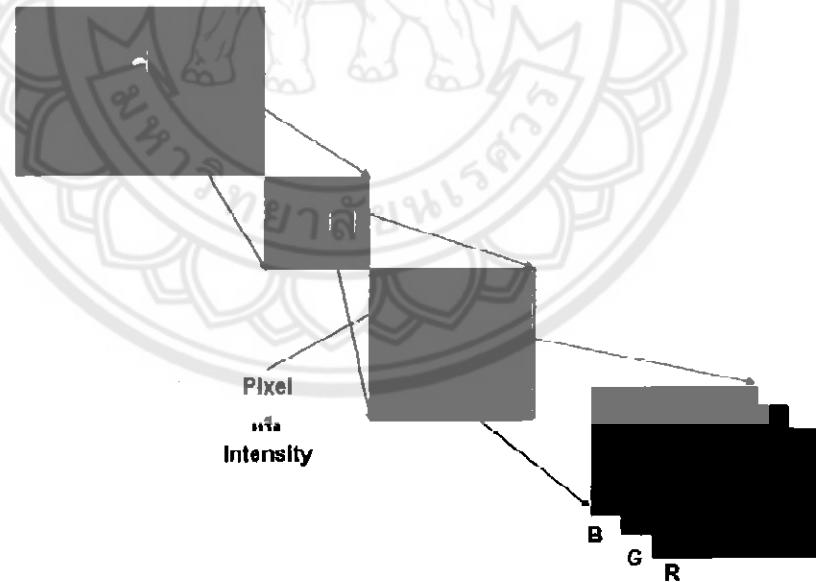
หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 การประมวลผลภาพดิจิตอล (Digital Image Processing)

การประมวลผลภาพดิจิตอล คือ การแปลงข้อมูลภาพให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลดิจิตอล เพื่อให้สามารถจัดการข้อมูลดิจิตอลนี้ด้วยกระบวนการทางคอมพิวเตอร์ได้ และเอาผู้ที่ได้จะอยู่ในรูปแบบของข้อมูลดิจิตอลด้วยเช่นกัน

2.1.1 ภาพสี (Color Image)[1]

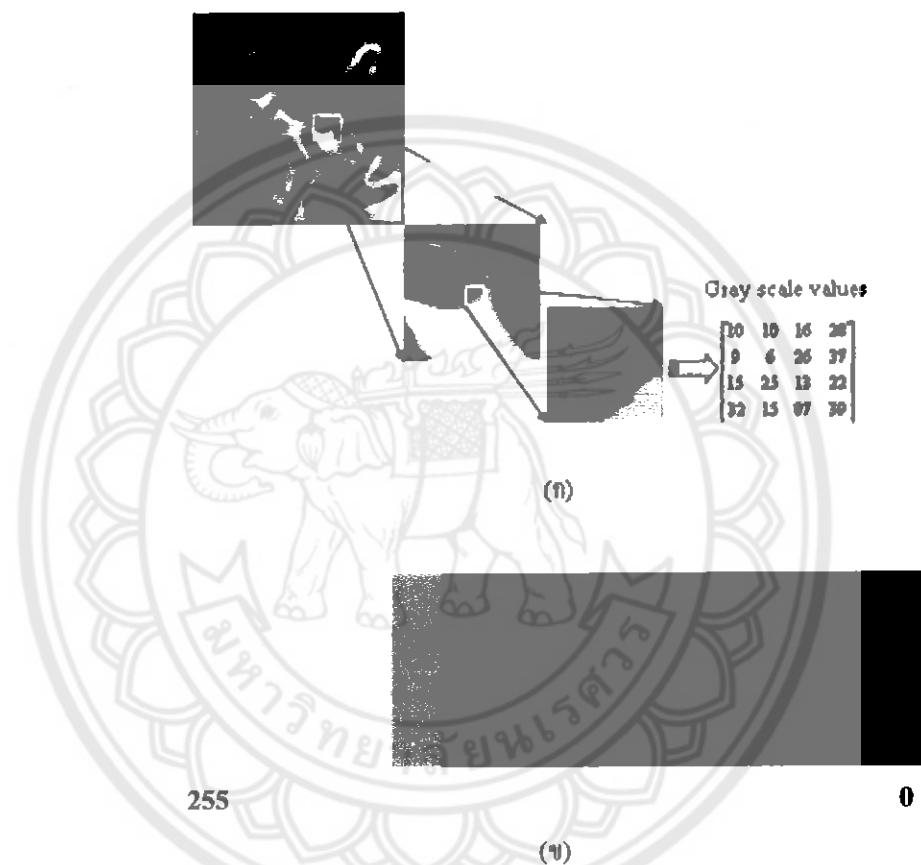
ค่าในแต่ละพิกเซลของภาพสี จะประกอบไปด้วยวากเตอร์ที่แสดงถึงค่าของสีแดง สีเขียว และสีน้ำเงิน อย่างละ 8 บิต (สีแต่ละสีมีความเข้มแสง 0-255 ค่า) คั่นนี้ ภาพสี 1 พิกเซล จะประกอบไปด้วยจำนวนบิตทั้งหมด 24 บิต ทำให้ภาพสีมีจำนวนสีที่เป็นไปได้ทั้งหมด 2^{24} สี คั่นรูปที่ 2.1

รูปที่ 2.1 ภาพสี และค่าในแต่ละพิกเซล

2.1.2 ภาพระดับเทา (Gray Image)[1]

ค่าในแต่ละพิกเซลของภาพระดับเทา คือค่าความเข้มของแสง ณ แต่ละตำแหน่งของพิกเซล ซึ่งจะอยู่ในรูปของค่าระดับความเข้ม ดังรูปที่ 2.2 (ก) ค่าที่เป็นไปได้ของค่าระดับความเข้ม จะขึ้นอยู่กับจำนวนบิตที่ใช้ ตัวอย่างเช่น ภาพระดับเทาจะมีค่าระดับความเข้ม 8 บิต หรือทั้งหมด 256 ระดับ ดังรูปที่ 2.2 (ข)

รูปที่ 2.2 คุณสมบัติของภาพระดับเทา

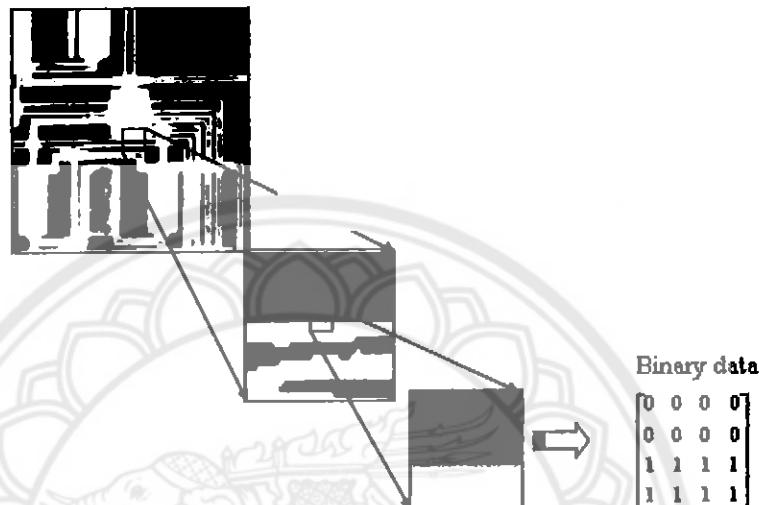
(ก) ภาพระดับเทา และค่าในแต่ละพิกเซล

(ข) ค่าระดับความเข้ม 8 บิต แสดงการไล่ระดับแฉดสีขาว

ที่สุดไปดำที่สุด (Gray-Scale)

2.1.3 ภาพแบบไบนารี (Binary Image)[1]

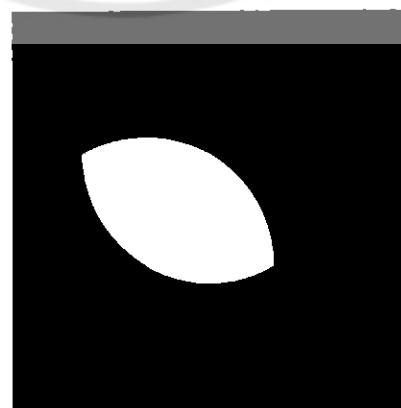
ภาพแบบไบนารี คือ ภาพที่มีระดับความเข้มเพียง 1 บิต หรือ 2 ระดับ คือ ในหนึ่งพิกเซล มีค่าเพียงสองค่าคือ 0 และ 1 เท่านั้น โดย พิกเซลที่มีค่าเท่ากับ 1 จะมีสีขาว และ พิกเซลที่มีค่าเท่ากับ 0 จะมีสีดำ ดังรูปที่ 2.3

รูปที่ 2.3 ภาพแบบไบนารี และค่าในแต่ละพิกเซล

2.2 โครงสร้างระบบสี RGB และ HSV (RGB and HSV Color Model)[2,4]

RGB Model เป็นโมเดลของสีที่นิยมใช้กันทั่วไป เกิดจากการรวมกันของ Spectrum ของแสง สีแดง สีเขียว และสีน้ำเงิน ในสัดส่วนความเข้มข้นที่แตกต่างกัน จุดที่แสงทั้งสามสีรวมกัน คือ สีขาว

รูปที่ 2.4 โครงสร้างระบบสี RGB

HSV (Hue, Saturation, Value) Color Model หรือ HSB (Hue, Saturation, Brightness) ไม่เคลื่อนที่ประกอบด้วยค่า 3 ค่า ได้แก่

- Hue คือ ค่าของสี เช่นสีแดง สีเหลือง สีเขียว วัดเป็นมุม คือ 0 – 360 องศา ซึ่งสีแดง สีเหลืองและ สีเขียวจะมีค่าต่างกันสีละ 60 องศา
- Saturation คือ ค่าความเข้มของเนื้อสี หรือค่าความบริสุทธิ์ของสี มีค่าตั้งแต่ 0 – 100 โดยสีจะมีความเข้มมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อค่า Saturation มีค่าเพิ่มขึ้น
- Value หรือ Brightness คือ ความสว่างของสี มีค่าตั้งแต่ 0 – 100 โดยภาพจะสว่างมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อ Brightness มีค่าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

รูปที่ 2.5 โครงสร้างระบบสี HSV

2.3 การแยกภาพ (Image Segmentation)[1,3]

การทำการ Segmentation จะทำให้สามารถแยกชิ้นมูลภาพของส่วนที่ต้องการออกมานำไปใช้ การแยกบริเวณนี้ ทำให้ได้ภาพที่เป็นวัตถุที่สนใจออกจากพื้นหลังซึ่งกระบวนการดังกล่าวถือเป็น พื้นฐานของการประมวลผลขั้นสูงต่อไป

วิธีการแยกบริเวณของภาพสามารถทำได้หลายวิธี เช่น

- Region based segmentation (การแยกบริเวณด้วยการใช้ค่าเทرز โซลค์) คือ การแยกบริเวณรูปภาพด้วยค่าเทرز โซล กล่าวคือเป็นการแปลงภาพ Gray scale เป็นภาพ Binary โดยใช้ค่าเทرز โซล
- Edge based segmentation คือ การแยกบริเวณด้วยขอบวัตถุที่ตรวจจับได้ด้วยตัวตรวจจับขอบ

วิธีการที่ใช้ในการแยกภาพของโครงงานนี้คือ การแยกบริเวณด้วยการใช้ค่าเทرز โซลค์ ซึ่งการเลือกใช้ค่าเทرز โซลค์นั้นก็มี 2 แบบคือ

- Global Threshold กือ การใช้ค่าเทreshold โอลด์ค่าเดียวกันทั้งภาพ
- Local Threshold กือ การแบ่งภาพหลักออกเป็นภาพย่อยๆ ที่แต่ละภาพย่อยเหล่านั้นจะมีค่าเทreshold โอลด์เป็นของตัวเอง

2.3.1 การสร้างภาพแบบใบหนารีตัวยการทำเทreshold โอลด์ (Thresholding)

ในการสร้างภาพแบบใบหนารีตัวยชี้การทำเทreshold โอลด์นั้น มีหลักการพิจารณาคือ จะพิจารณาจุดของภาพว่าจุดใดควรจะเป็นจุดคำหรือจุดขาว โดยเปรียบเทียบระหว่างค่าในพิกเซลเรื่องต้นกับค่าคงที่ค่าหนึ่งหรือค่าเทreshold โอลด์

2.4 การประมวลผลภาพกับรูปร่างและโครงสร้างของภาพ (Morphological Image Processing)[1]

การประมวลผลภาพกับรูปร่างและโครงสร้างของภาพ กือ การประมวลผลภาพโดยการเปลี่ยนแปลงลักษณะรูปร่างหรือโครงสร้างของภาพ โดยเปลี่ยนพื้นฐานโดยทั่วไปนักจะกระทำการกับภาพแบบใบหนารี แต่ที่กระทำการกับภาพระดับแทนนั้นก็มี ส่วนในโครงงานนี้จะกล่าวถึงแค่ส่วนที่กระทำการกับภาพแบบใบหนารีเท่านั้น มีหลายโดยเปลี่ยน ได้แก่

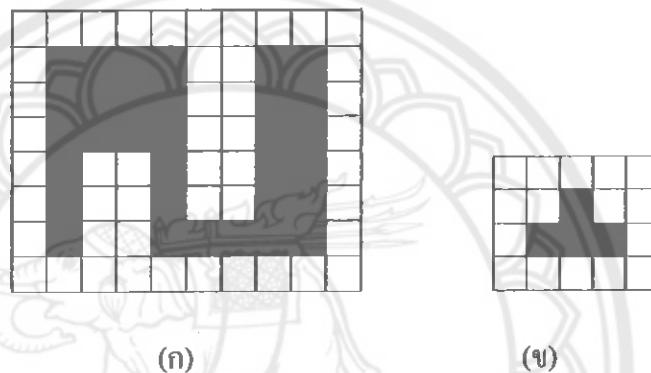
- การขยายภาพ (Dilation) กือ การขยายภาพโดยมีสัดส่วนเท่ากันทั่วทั้งภาพ
- การย่อภาพ (Erosion) กือ การย่อภาพโดยมีสัดส่วนเท่ากันทั่วทั้งภาพ
- การโกรชซิ่ง (Closing) กือ การขยายภาพ (Dilation) แล้วตามด้วยการทำย่อภาพ (Erosion)
- การโอเพนนิ่ง (Opening) กือ การทำการย่อภาพ (Erosion) แล้วตามด้วยการขยายภาพ (Dilation)
- การทำให้ภาพบาง (Thinning) กือ การลบขอบของวัตถุ

ในโครงงานนี้จะกล่าวถึง เผ่าะกระบวนการย่อภาพ (Erosion) การขยายภาพ (Dilation) และการทำโอเพนนิ่ง(Opening) เท่านั้น

2.4.1 การย่อภาพ (Erosion)

การย่อภาพเป็นลักษณะของการลบข้อมูลภาพบริเวณขอบของภาพ การย่อภาพสามารถทำได้มีลักษณะคล้ายกับการขยายภาพโดยการสร้างรูปภาพบ่อบ (Structuring Element) ขึ้นแล้วนำรูปภาพบ่อบ (Structuring Element) ไปสแกนตามข้อมูลภาพ

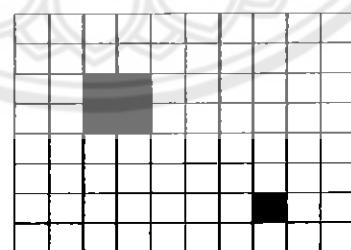
สำหรับทุกคำແນงที่เลื่อนรูปภาพบ่อบ (Structuring Element) ไปบนภาพก็จะมีการเปรียบเทียบกับข้อมูลภาพ ถ้าข้อมูลภาพมีค่าเหมือนกับรูปภาพบ่อบ (Structuring Element) จะทำการกำหนดค่าข้อมูลภาพในคำແเนงที่ตรงกับจุดเริ่มต้น (Origin) ของรูปภาพบ่อบ (Structuring Element) ถูกกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1

รูปที่ 2.6 (ก) แสดงรูปภาพเริ่มต้น (Original image)

(ข) แสดงรูปภาพบ่อบ (Structuring Element)

ซึ่งผลที่ได้จะมีเพียง 5 คำແเนงเท่านั้นที่มีค่าเหมือนกับรูปแบบ (template)

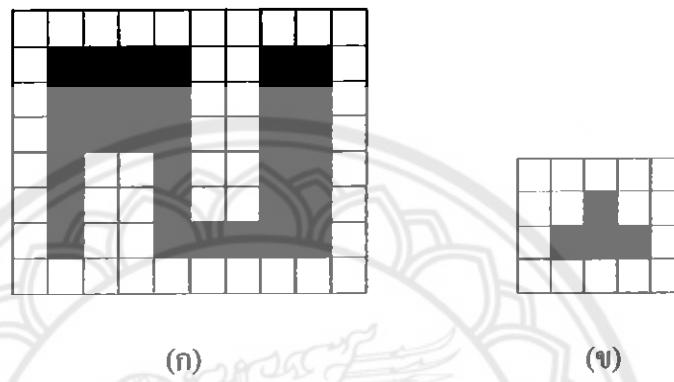

รูปที่ 2.7 แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการย่อภาพ (Erosion)

ผลที่ได้ตามรูปที่ 2.7 ข้อมูลภาพที่ผ่านการทำโอเปอเรชันกับรูปภาพบ่อบ (Structuring Element) แล้วพบว่ารูปภาพบ่อบ (Structuring Element) จะเป็นตัวกำหนดขนาดของผลลัพธ์ที่ได้

2.4.2 การขยายภาพ (Dilation)

การขยายภาพจะทำได้โดยกำหนดรูปแบบ (template) และนำรูปภาพบ่อบ (Structuring Element) นี้สแกนไปบนข้อมูลภาพตามลำดับตลอดทั้งภาพซึ่งในขณะที่จุดเริ่มต้น (Origin) ของรูปภาพบ่อบ (Structuring Element) ตรงกับตำแหน่งของข้อมูลภาพที่พิจารณาว่าเท่ากัน 1 นั้นก็จะทำการบูนรูปภาพบ่อบ (Structuring Element) นี้เข้ากับข้อมูลภาพค้างตัวอย่าง

รูปที่ 2.8 (ก) แสดงรูปภาพเริ่มต้น (Original image)

(ข) แสดงรูปภาพบ่อบ (Structuring Element)

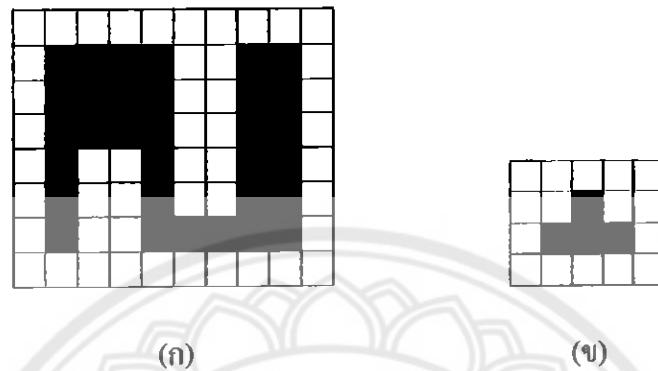
ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นไปตามรูปที่ 2.9

รูปที่ 2.9 แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำขยายภาพ (Dilation)

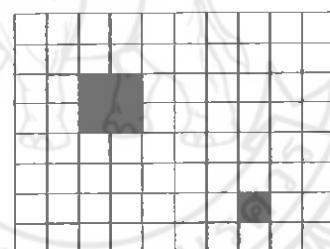
2.4.3 การทำไอโอเปอเรชันไอโอเพนนิ่ง (Opening)

การทำไอโอเปอเรชัน ไอโอเพนนิ่ง คือการนำข้อมูลภาพ ผ่านการทำบ่องกาพ (Erosion) แล้วตามด้วยการขยายภาพ (Dilation) โดยใช้รูปภาพข่าย (Structuring Element) ชุดเดียวกัน

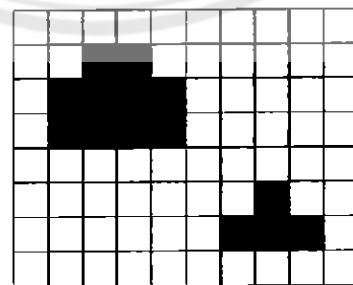

รูปที่ 2.10 (ก) แสดงรูปภาพเริ่มต้น (Original image)

(ข) แสดงรูปภาพข่าย (Structuring Element)

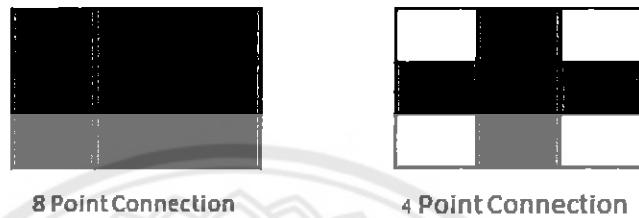
รูปที่ 2.11 แสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการทำการบ่องกาพ (Erosion)

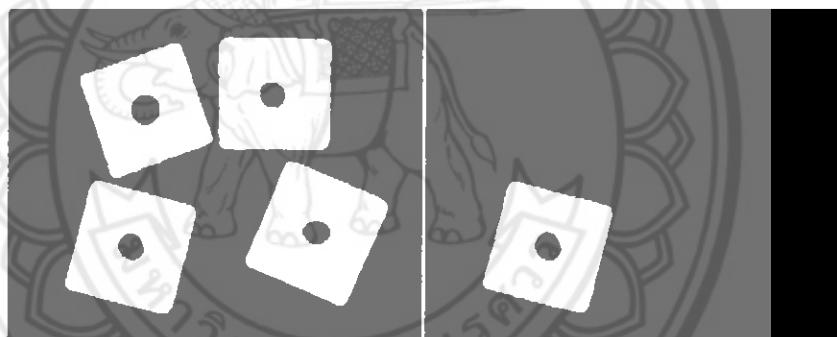
รูปที่ 2.12 แสดงผลลัพธ์ของการทำไอโอเปอเรชันไอโอเพนนิ่ง (opening)

2.4.4 Blob Coloring[4]

เมื่อภาพถูกแบ่งออกเป็นหลายส่วน Blob Coloring เป็นเทคนิคที่ช่วยในการหาบริเวณที่เชื่อมต่อกัน Blob Coloring มีหลายวิธีด้วยกัน เป็นต้นว่า Blob Coloring แบบ 4 Point Connection ใช้ในการหาบริเวณที่เป็นเส้น หรือ Blob Coloring แบบ 8 Point Connection ใช้ในการหาพื้นที่ที่เชื่อมต่อกันตาม

รูปที่ 2.13 แสดงลักษณะการเชื่อมต่อกันแบบ 8 และ 4 Point Connection

รูปที่ 2.14 แสดงภาพตัวอย่างที่ได้จากการทำ Blob Coloring แบบ 8 Point Connection

2.5 การรู้จำอักษรทางภาพ(optical character recognition) [5]

การรู้จำอักษรทางภาพ (optical character recognition) หรือมักเรียกอย่างย่อว่า โอซี อาร์ (OCR) คือกระบวนการทางกลไกหรือทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแปลงภาพของข้อความจากการเขียนหรือจากการพิมพ์ ไปเป็นข้อความที่สามารถแก้ไขได้โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ การจับภาพอาจทำโดยเครื่องสแกนเนอร์ กล้องดิจิทัล

โอซีอาร์เป็นสาขาวิชในการรู้จำแบบ, ปัญญาประดิษฐ์, และคอมพิวเตอร์วิทยา แม้การวิจัยเชิงวิชาการในสาขางคงค้านินอยู่แต่คุณเน้นในสาขาโอซีอาร์ได้เปลี่ยนไปสู่การสร้างระบบที่ใช้ได้จริงจากเทคนิคที่พิสูจน์แล้ว การรู้จำอักษรทางแสง (optical character recognition) การใช้เทคนิคทางแสง (เช่นกระเจกและเลนส์) การรู้จำอักษรทางดิจิทัล (digital character recognition) การ

ใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ เช่น สแกนเนอร์ และอัลกอริธึมคอมพิวเตอร์) เดินเคบเป็นสาขาที่แยกจากกัน แต่เนื่องจากเหลือการใช้งานน้อยมากที่ใช้เฉพาะเทคนิคทางแสง คำว่า โอลิอาร์ ในปัจจุบันจึงกินความกว้างถึงการประมวลผลภาพทางคณิตศาสตร์ชั้นกัน

2.6 ฐานข้อมูลเบื้องต้น (Foundation of Database)[6]

2.6.1 ความหมายของฐานข้อมูล

ฐานข้อมูลประกอบด้วยกลุ่มการจัดการข้อมูลสำหรับผู้ใช้งานนั่งคนหรือหลายๆ คน โดยทั่วไปมักอยู่ในรูปแบบดิจิทัล วิธีการแบ่งชนิดของฐานข้อมูล ได้รูปแบบหนึ่งคือแบ่งตามชนิดของเนื้อหา เช่น บรรณานุกรม, เอกสารตัวอักษร, สถิติ โดยฐานข้อมูลคณิตศาสตร์จะจัดการโดยใช้ระบบจัดการฐานข้อมูลซึ่งเก็บเนื้อหาฐานข้อมูล โดยอนุญาตให้สร้าง, คุ้มครอง, ค้นหา และการเข้าถึงในรูปแบบอื่นๆ

2.6.2 ระบบจัดการฐานข้อมูล

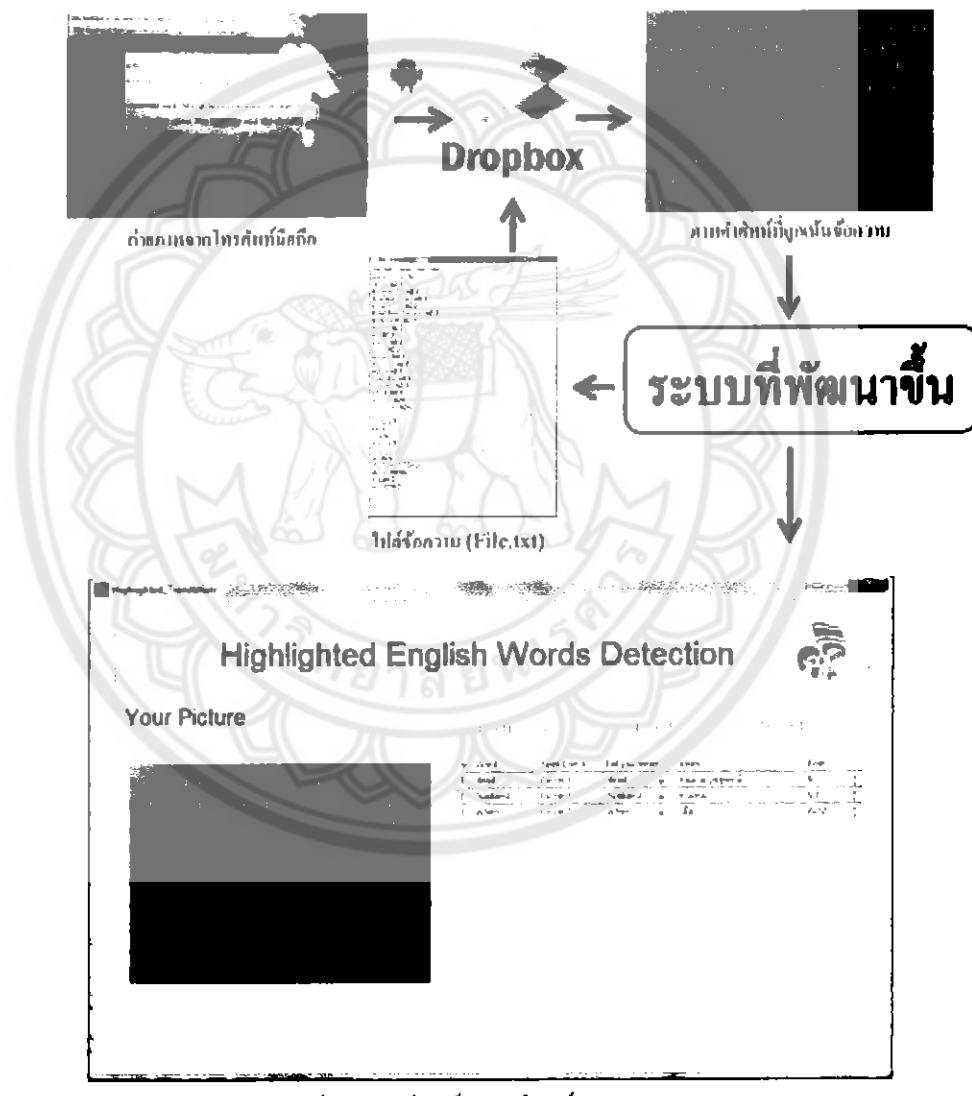
ระบบจัดการฐานข้อมูล (DBMS) ประกอบด้วยซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการจัดการฐานข้อมูล, จัดเตรียมพื้นที่ในการเก็บ, การเข้าถึง, ระบบรักษาความปลอดภัย, สำรองข้อมูล และถึงขั้นว่าความสะดวกอื่นๆ ระบบจัดการฐานข้อมูลสามารถแบ่งหมวดหมู่ได้ตามแบบจำลองฐานข้อมูลที่สนับสนุนอาทิเช่น เชิงสัมพันธ์ หรือ XML เป็นต้น แบ่งตามประเภทของคอมพิวเตอร์ที่สนับสนุน อาทิเช่น server cluster หรือ โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น แบ่งตามประเภทของภาษาสอบถามที่ใช้ในการเข้าถึงฐานข้อมูล อาทิ เช่น ภาษาสอบถามเชิงโครงสร้าง หรือ XQuery แบ่งตามประสิทธิภาพในการ trade-offs อาทิเช่น ขนาดที่ใหญ่ที่สุด หรือ ความเร็วสูงสุด หรือ อื่นๆ เป็นต้น ในบาง DBMS จะครอบคลุมมากกว่าหนึ่งหมวดหมู่ เช่น สนับสนุนภาษาสอบถามได้หลายภาษา ภาษา ปกติอย่างเช่น ใน DBMS ที่นิยมใช้การอ่านเพร์เซปต์ MySQL, PostgreSQL, Microsoft Access, SQL Server, FileMaker, Oracle, Sybase, dBASE, Clipper, FoxPro อื่นๆ ในทุกๆ ซอฟต์แวร์ฐานข้อมูลจะมี Open Database Connectivity (ODBC) driver มาให้คุณ เพื่ออนุญาตให้ฐานข้อมูลสามารถทำงานร่วมกับฐานข้อมูลแบบอื่นๆ ได้

บทที่ 3

ขั้นตอนการดำเนินงาน

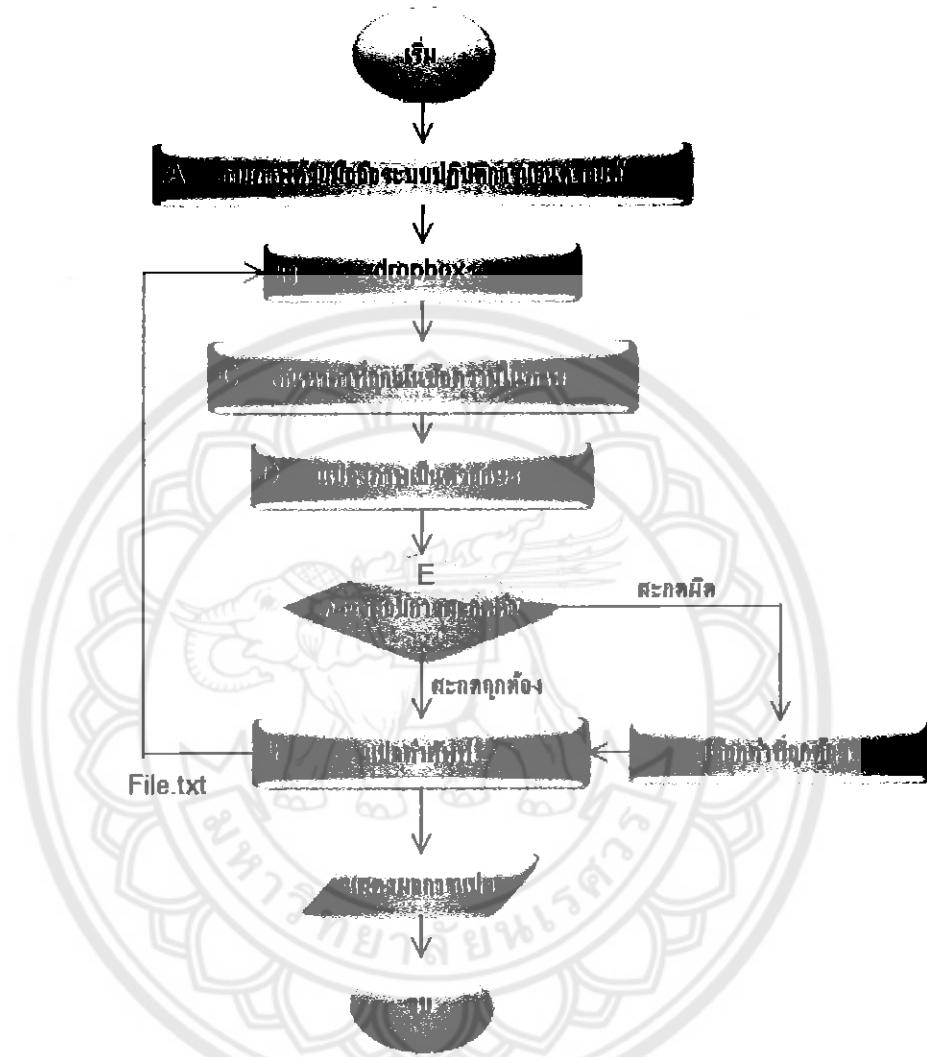
3.1 โครงสร้างของโปรแกรมแปลงคำพท์ภาษาอังกฤษที่ถูกเน้นข้อความเป็นภาษาไทยโดยการถ่ายภาพด้วยโทรศัพท์มือถือระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์

โครงสร้างของโปรแกรมมีกระบวนการทำงานดังนี้

รูปที่ 3.1 ภาพขั้นตอนการดำเนินโครงการ โดยสังเขป (System Overview)

โปรแกรมจะรับภาษาอังกฤษที่ถูกเน้นข้อความด้วยการถ่ายภาพจากโทรศัพท์มือถือระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ และนำภาพไปประมวลผล ขั้นตอนการทำงานทั้งหมดของโปรแกรมแปลงคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ถูกเน้นข้อความเป็นภาษาไทยเป็นดังรูปที่ 3.2

รูปที่ 3.2 แสดงขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม

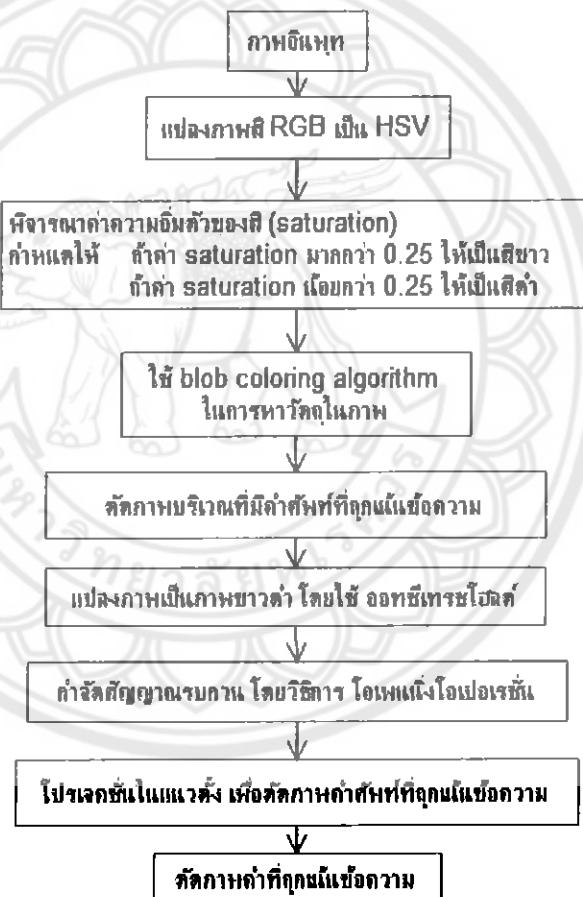
3.2 ขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม

อ้างอิงจากรูปที่ 3.2 สามารถแสดงรายละเอียดของแต่ละส่วนได้ดังนี้

3.2.1 ขั้นตอน A ถ่ายภาพด้วยมือถือระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ทำการสร้างโปรแกรมประยุกต์(Application) ที่ถ่ายภาพและเก็บภาพที่ถ่ายไว้ในครองปืนอ็อกซ์ (dropbox)

3.2.2 ขั้นตอน B ครองปืนอ็อกซ์ (dropbox) เป็นโฟลเดอร์ที่ใช้เก็บภาพถ่ายและเก็บสำรองไฟล์ผลการแปลคำพหท์ด้วย

3.2.3 ขั้นตอน C ค้นหาคำที่ถูกเน้นข้อความในภาพ ในขั้นตอนนี้จะมีขั้นตอนบ่อบำสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังรูปที่ 3.3

รูปที่ 3.3 ขั้นตอนการทำงานการประมวลผลภาพ

3.2.3.1 การแปลงภาพ RGB เป็น HSV

ในโปรแกรมแมทແلبจะมีคำสั่งสำเร็จปูที่จะแปลงภาพ RGB ไปเป็น HSV คือคำสั่ง “rgb2HSV” ที่สามารถเรียกใช้ได้โดย แปลงเพื่อที่จะใช้ค่าความอิ่มตัวของสี (saturation) ในการหารีเควลที่ถูกเน้นข้อความต่อไป

ในการพิจารณาค่าความอิ่มตัวของสี (saturation) ของภาพที่จะประมวลผลพบว่า บริเวณที่ถูกเน้นข้อความจะมีค่าความอิ่มตัวของสี (saturation) มากกว่า 0 ผู้จัดทำเลือกใช้ค่า 0.25 เป็นค่าที่ใช้ในการกำหนดค่าสี เพราะสีที่อ่อนที่สุดที่นำมาใช้เน้นข้อความนั้นมีค่า saturation ประมาณ 0.4-0.5 จึงกำหนดให้ค่าที่มีค่าความอิ่มตัวของสี (saturation) มากกว่า 0.25 เป็นสีขาว และถ้าไม่ยกเว้นให้เป็นสีดำ

3.2.3.2 การค้นหาวัตถุในภาพด้วย “blob coloring algorithm”

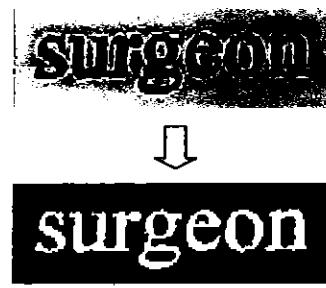
ในโปรแกรมแมทແلبจะมีคำสั่ง “regionprops” เป็นคำสั่งที่ใช้ในการนออกคุณสมบัติต่างๆของกลุ่มพิกเซลหรือวัตถุในภาพ เช่น พื้นที่ของแต่ละวัตถุ(Area) จุดศูนย์กลางมวล (Centroid) พื้นที่สี่เหลี่ยมรอบวัตถุ(Bounding Box) เป็นต้น ผู้จัดทำจึงได้ใช้ข้อมูลจุดศูนย์กลางมวลและสี่เหลี่ยมรอบวัตถุในการตัดภาพคำสัพท์ที่ถูกเน้นข้อความ ผลการตัดภาพได้ดังรูปที่ 3.4

รูปที่ 3.4 ผลการตัดภาพบริเวณที่มีคำสัพท์ที่ถูกเน้นข้อความ

3.2.3.3 การเทرزไฮลด์อัตโนมัติตามหลักการของออทซี (Otsu's Thresholding method)

การทำเทرزไฮลด์อัตโนมัติตามหลักการของออทซี จะช่วยลดจำนวนข้อมูลที่ไม่จำเป็นในการวิเคราะห์ได้ ซึ่งจะทำให้ภาพที่ได้มีค่าเพียงสองค่าเท่านั้น คือ 0 และ 1 ซึ่งก็คือสีดำ และสีขาวเท่านั้น ทำให้ง่ายต่อการนำไปใช้วิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

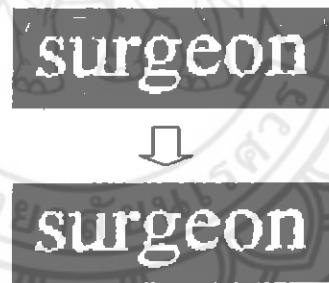

รูปที่ 3.5 การเทเรซ ไฮล์ดอัต โนมติตามหลักการของออทซี

3.2.3.4 การกำจัดสัญญาณรบกวน โดยวิธีการประมวลผลภาพกับรูปร่างและโครงสร้างของภาพ โอลเปเรชัน โอลเพนนิ่ง (Opening)

ในการจับภาพจากกล้องเว็บแคม บางครั้งอาจมีสัญญาณรบกวนเกิดขึ้น การกำจัดสัญญาณรบกวนจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องทำเพื่อให้คุณภาพของภาพดีขึ้น เพื่อให้ประสิทธิภาพการทำงานของโปรแกรมเพิ่มขึ้นด้วย ผู้จัดทำจึงได้ทำการกำจัดสัญญาณรบกวนด้วยวิธีการ โอลเปเรชัน โอลเพนนิ่ง (Opening)

โดยการท่ากระบวนการบ่องภาพ (Erosion) ก่อนแล้วทำการขยายภาพ (Dilation) จะได้ผลลัพธ์ ดังรูปที่ 3.6

รูปที่ 3.6 ภาพที่ผ่านกระบวนการ โอลเพนนิ่ง (Opening)

3.2.3.5 โปรเจคชันในแนวแกนตั้ง (vertical projection profile)

วิธีการนี้ เป็นการรวมค่าพิกเซลตามแนวแกนตั้ง เพื่อให้ง่ายต่อการตัดคำ ผู้จัดทำได้ทำการขยายภาพ (Dilation) ให้ตัวอักษรติดกันก่อนแล้วจึงทำโปรเจคชัน จะเห็นได้ว่าบริเวณช่องว่างระหว่างคำจะมีผลรวมค่าพิกเซลเป็นศูนย์ ดังภาพที่ 3.7

k, a surgeon and the medical

 k, a surgeon and the medical

รูปที่ 3.7 แสดงผลการ ประมวลขั้นตอนตามแนวแกนตั้ง

3.2.4 ขั้นตอน D แปลงภาพเป็นตัวอักษร การรู้จำอักษรทางภาพ (Optical Character Recognition (OCR))

จากปริญญา妮พนธ์เรื่อง การแปลงคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผ่านทางกล้องเว็บ /gen ประจำปีการศึกษา 2554 ผู้ชักทำให้นำกระบวนการรู้จำ(OCR) มาใช้และรับปุ่งให้สามารถ รู้จำตัวอักษรบางตัวที่ยากต่อการแปลง โดยการเพิ่ม template ที่กระบวนการรู้จำ (OCR) ไม่สามารถ แปลงได้ให้รู้จักตัวอักษรดังกล่าว

3.2.4.1 การเพิ่มรูปต้นแบบ (template)

สร้างรูปต้นแบบ (template) ที่จะเป็นต้นแบบในการเปรียบเทียบให้มีขนาด 24×42 พิกเซล เป็นภาพใบหน้า สองระดับ คือ ขาวและดำ และเพิ่มเติมอักษรที่ต้องการให้แสดงเมื่อภาพที่ เข้ามาตรงกับภาพดังกล่าวมากที่สุด

ตารางที่ 3.1 แสดงตัวอย่างรูปด้านแบบ (template) และตัวอักษรที่จะแปลงได้

รูปด้านแบบ (template)	ตัวอักษรที่จะแปลงได้
a	aj
b	bj
d	dj
e	ej
f	fa
fe	fe
ff	ff
ffi	ffi
fi	fi
fo	fo

3.2.5 ขั้นตอน E ตรวจสอบการสะกดคำ

ขั้นตอนนี้ทำเพื่อเป็นการตรวจสอบว่าตัวอักษรที่แปลงได้จากการรู้จำถูกต้องหรือไม่ โดยใช้ Application Program Interface (API) ของในโครงการฟ์เวิร์ค (Microsoft Word) อ้างอิงจาก ปริญญาณิพนธ์เรื่อง การแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผ่านทาง กล่องเว็บไซต์ประจำปีการศึกษา 2554

3.2.6 ขั้นตอน F แปลคำศัพท์

ในขั้นตอนนี้เมื่อได้คำศัพท์ที่ต้องการแปลแล้ว การค้นหาความหมายนั้นจะค้นหาคำที่ตรงกับคำที่เก็บไว้ในฐานข้อมูลและเรียกความหมายและชนิดของคำนั้น ออกมาระบบผล อ้างอิงจาก ปริญญาณิพนธ์เรื่อง การแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผ่านทาง กล่องเว็บไซต์ประจำปีการศึกษา 2554

บทที่ 4

ผลการทดลอง

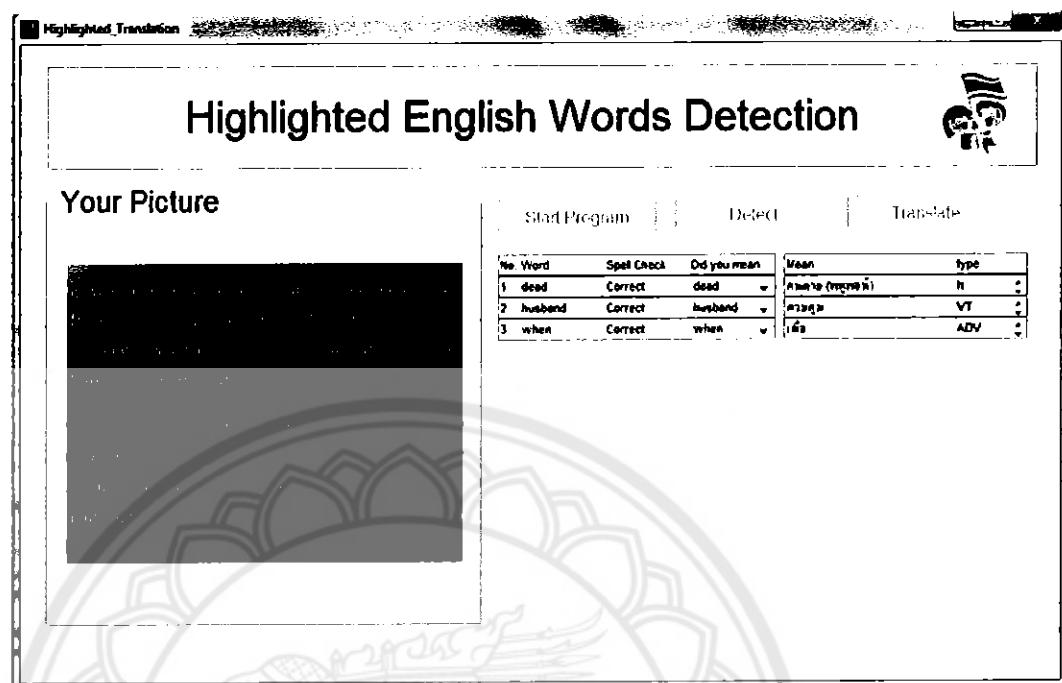
4.1 ส่วนของโปรแกรมประยุกต์ (Application) บนโทรศัพท์มือถือ

โปรแกรมประยุกต์ (Application) นี้จะถูกติดตั้งบนโทรศัพท์มือถือระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์เป็นโปรแกรมประยุกต์ (Application) ที่ใช้ในการถ่ายภาพคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความที่ต้องการแปลและภาพที่ถ่ายได้นั้นจะเก็บไว้ในครอปบ็อกซ์ (dropbox) ซึ่งครอปบ็อกซ์ (dropbox) จะเป็นโฟลเดอร์ที่เชื่อมการทำงานระหว่างโทรศัพท์มือถือและคอมพิวเตอร์

รูปที่ 4.1 แสดงรูปโปรแกรมประยุกต์ (Application) บนโทรศัพท์มือถือ

4.2 ส่วนของการประมวลผลบนคอมพิวเตอร์

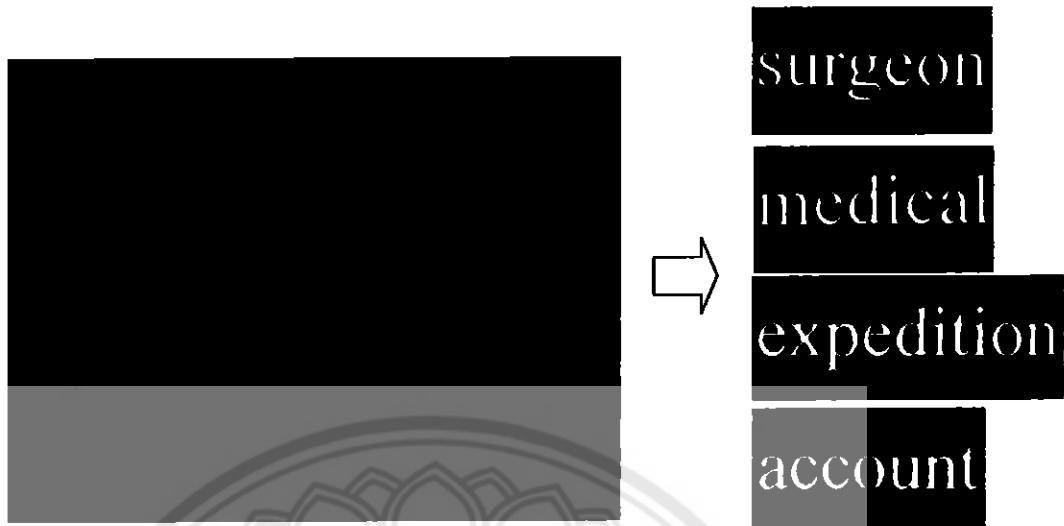

รูปที่ 4.2 แสดงหน้าต่าง GUI ของโปรแกรม

ในการประมวลผลบนคอมพิวเตอร์นั้น แบ่งการการทดลองให้เป็นสองส่วนคือ ส่วนของการค้นหาคำที่ถูกเน้นข้อความในภาพแล้วตัดคำค้างกล่าว และส่วนของการแปลงรูปภาพเป็นตัวอักษร

ในการทดลองได้ผู้ชักทำให้ทำการทดลองถ่ายภาพจากโทรศัพท์มือถือระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ 2.2 ความละเอียดของกล้อง 5 ล้านพิกเซล (2560x1920 Pixels) ระบบไฟกัลลูมอตในมือถือเพื่อหาระยะและศีริที่โปรแกรมสามารถทำงานได้ดีที่สุด จากคำศัพท์ที่ทดลองเน้นข้อความแบบไม่ต้องคำนึงถึง 70 คำศัพท์ เน้นข้อความแบบปกติ 70 คำศัพท์ และเน้นข้อความแบบไม่เกินคำ 70 คำศัพท์ ได้ผลการทดลองดังนี้

4.2.1 ผลการทดสอบคันหาคำที่ถูกเน้นข้อความในภาพและตัดคำศัพท์นั้น

รูปที่ 4.3 แสดงตัวอย่างผลการทดสอบคันหาคำที่ถูกเน้นข้อความและตัดคำออกจากการภาพ

ในการเน้นข้อความนั้นลักษณะการเน้นข้อความดีกว่ามีความสำคัญต่อการตัดคำศัพท์นั้นๆ ผู้จัดทำจึงได้ทำการทดสอบเมื่อเน้นข้อความในรูปแบบต่างๆ ให้ผลการทดสอบดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการทดสอบสีและลักษณะการเน้นข้อความ

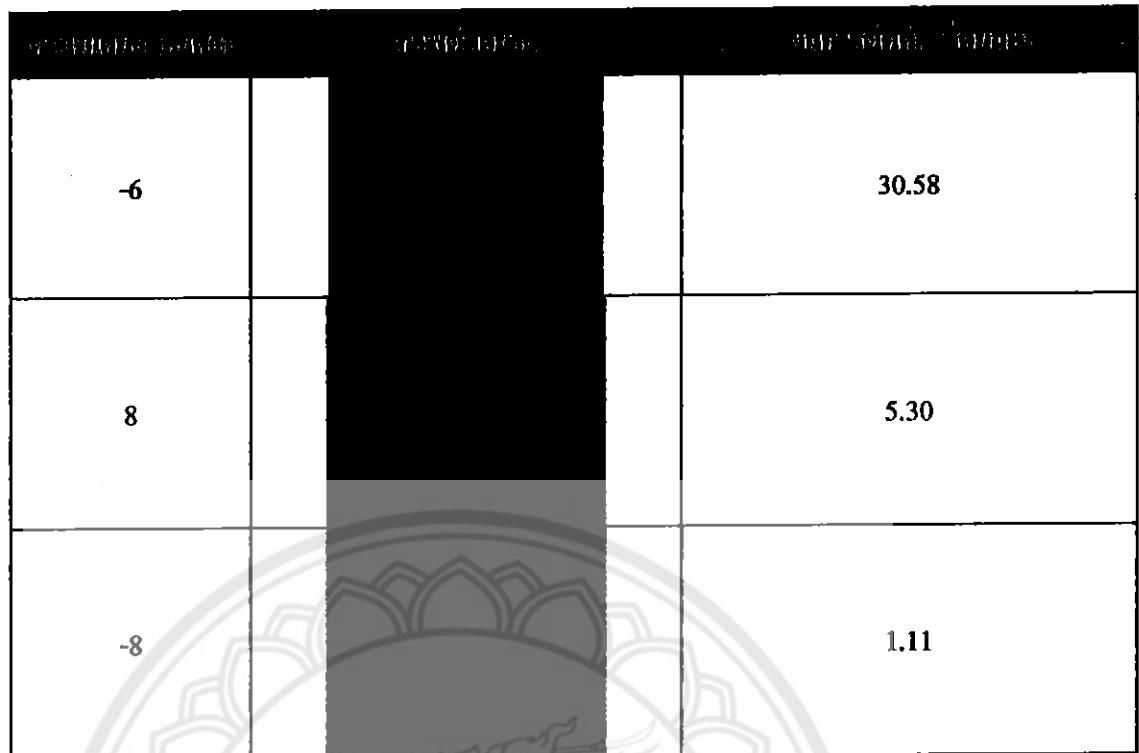
ลักษณะการเน้นข้อความ	ความถูกต้องของการใช้สีของปากกาน้ำเน้นข้อความ		
	สีเทาอ่อน (ร้อยละ)	สีเข้ม (ร้อยละ)	สีชมพู (ร้อยละ)
เน้นข้อความไม่เต็มคำ [REDACTED]	98.11	97.56	90.18
เน้นข้อความแบบปกติ [REDACTED]	98.88	97.45	91.20
เน้นข้อความเกินคำ [REDACTED]	94.15	94.21	34.40

จากการทดลองสรุปได้ว่า สีของปากกาเน้นข้อความมีผลต่อการตัดคำเป็นอย่างมาก โดย การเน้นข้อความแบบไม่เต็มคำนั้น สีไม่ค่อยมีผลต่อการตัดคำมากนัก เพราะตัดคำโดยใช้การ ไปร์เจชันในแนวแกนตั้ง เมื่อแปลงภาพสีเป็นภาพขาวดำ สัญญาณรบกวนที่เกินจากสีที่เน้น ข้อความนั้นไม่สามารถครอบคลุมการตัดคำได้ ส่วนการเน้นข้อความเกินคำ สีมีผลต่อการตัดคำเป็น อย่างมาก เนื่องจากสีที่ค่อนข้างเข้ม เมื่อแปลงภาพสีเป็นภาพขาวดำคำนั้นเกิดสัญญาณรบกวนขึ้นที่ บริเวณซ่องว่างระหว่างคำทำให้ตัดภาพได้ไม่ถูกต้อง สีชนพูที่เป็นสีที่ค่อนข้างเข้มทำให้สีชนพูเป็นสี ที่ตัดคำได้ถูกต้องน้อยที่สุด ส่วนสีเหลืองและสีฟ้า ไม่ค่อยมีผลกระทบนักแต่ก็มีบ้างในบางกรณี

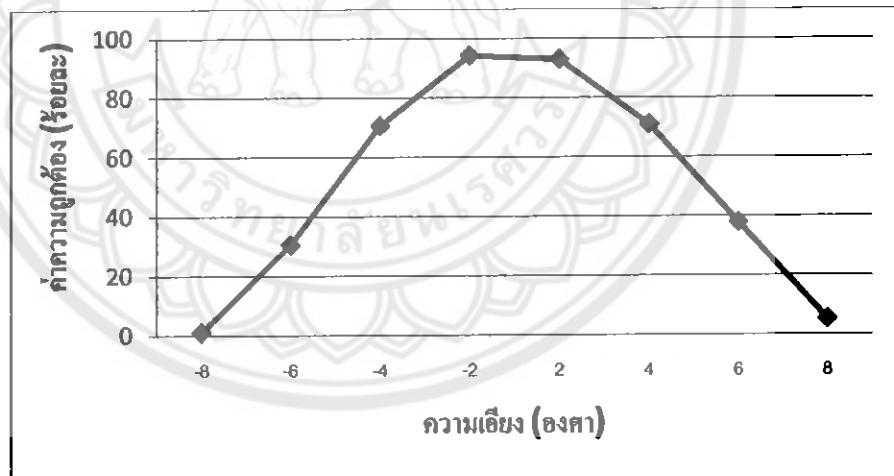
4.2.2 ผลการทดลองตัดภาพคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความในภาพเอียง

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการทดลองตัดภาพคำศัพท์ในมุมเอียงต่างๆ กัน

จำนวนคำศัพท์	จำนวนตัวอักษร	จำนวนตัวอักษรต่อคำ
2		93.00
-2		94.30
4		71.11
-4		70.65
6		37.89

สรุปผลการทดสอบตัวแปรคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความในมุมอีบงต่างๆ ได้ดังนี้

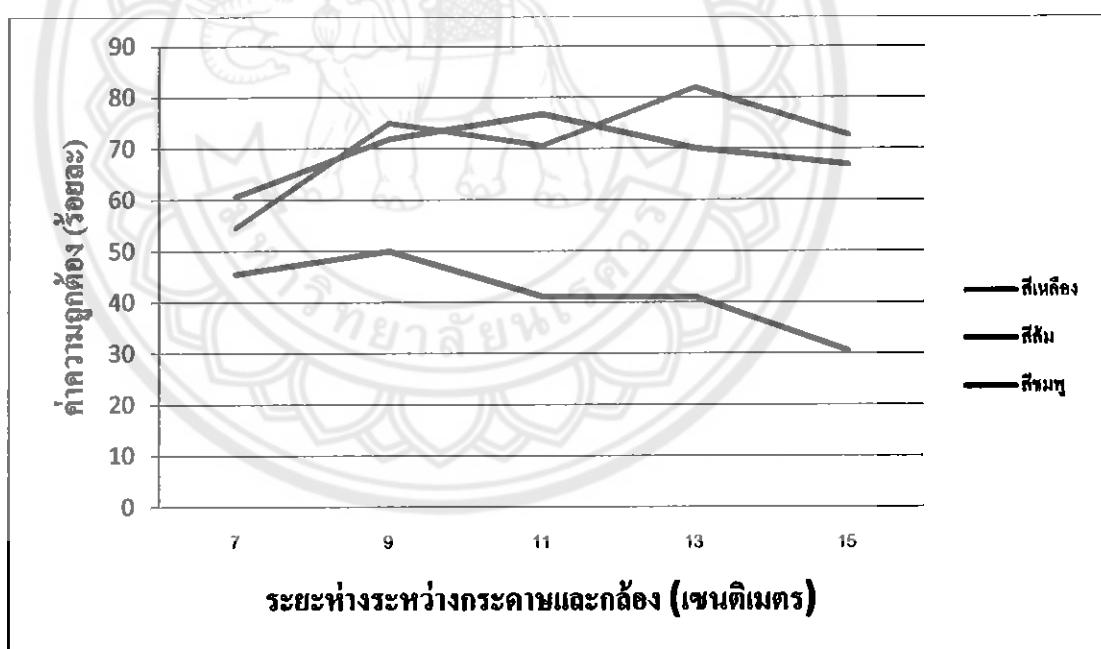
รูปที่ 4.4 แสดงผลการทดสอบตัวแปรคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความในมุมอีบงต่างๆ

จากผลการทดสอบสรุปได้ว่า โปรแกรมสามารถใช้ได้กับรูปภาพที่อีบงเล็กน้อยเท่านั้น คือ ไม่เกิน 4 หรือ -4 องศา หากภาพอีบงมากกว่านี้จะทำให้โปรแกรมไม่สามารถตัดภาพออกมาได้

4.2.3 ผลการทดสอบแปลงภาพเป็นตัวอักษร (OCR)

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการทดสอบแปลงภาพเป็นตัวอักษรด้วยกระบวนการรู้จำของโปรแกรม

ความก้าว ของตัวอักษร (พิกเซล)	ระยะห่างระหว่าง กระบวนการแยกกล่อง (เซนติเมตร)	สิ่งปากาเนนช้อคาม		
		สีเหลือง	สีเขียว	สีเข้ม
80	7	54.54	60.65	45.45
70	9	75.00	71.87	50.00
60	11	70.58	76.78	41.17
50	13	81.96	70.11	41.02
40	15	72.72	66.92	30.48

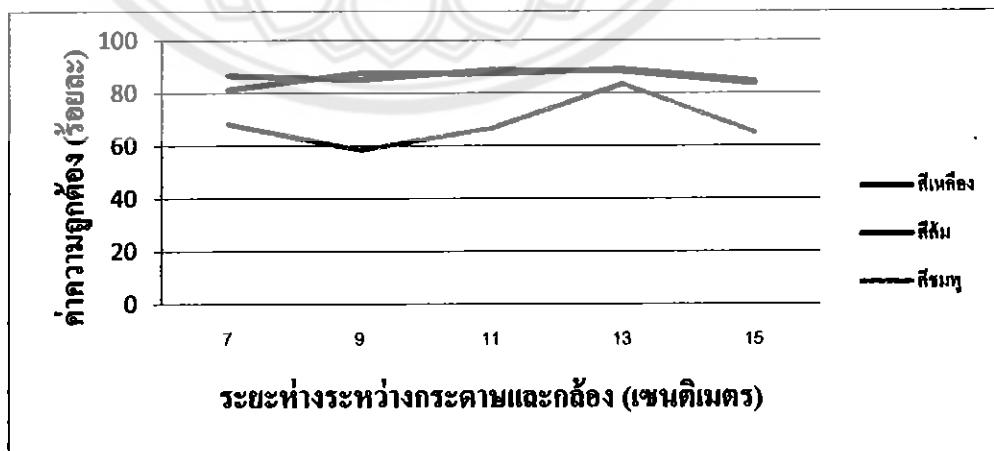
รูปที่ 4.5 แสดงผลการแปลงภาพเป็นตัวอักษรด้วยกระบวนการรู้จำของโปรแกรม

จากผลการทดลองพบว่า เมื่อนำคำศัพท์ที่ถูกตัดออกมา ไปแปลงจากภาพเป็นตัวอักษร ภาพของคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความด้วยสีเหลืองและสีส้มจะให้ผลคิดกว่าสีชมพูมาก เนื่องจากสีชมพูทำให้เกิดสัญญาณรบกวนในภาพเป็นจำนวนมาก เมื่อนำภาพไปแปลงเป็นตัวอักษร ผลที่ได้จะไม่ถูกต้องตามที่ต้องการ แต่คำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความด้วยสีเหลืองและสีส้มจะให้ผลที่ดีกว่า แต่การแปลงภาพเป็นตัวอักษรด้วยวิธีการนี้ มีข้อจำกัดที่ว่า ตัวอักษรจะต้องไม่เชื่อมติดกัน ไม่เช่นนั้นจะตัดตัวอักษรที่ละหัวออกจากกันไม่ได้ จึงเกิดความผิดพลาดในการแปลงภาพเป็นตัวอักษรได้ง่าย

4.2.4 ผลการทดลองแปลงภาพเป็นตัวอักษร (OCR) โดยใช้ซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส

ตารางที่ 4.4 ทดสอบแปลงภาพเป็นตัวอักษรด้วยกระบวนการรู้จำของซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส

ความกว้าง ของตัวอักษร (พิกเซล)	ระยะห่างระหว่าง กราฟรายและกล้อง (เซนติเมตร)	ช่องปากประเมินข้อความ		
		สีเหลือง	สีส้ม	สีชมพู
80	7	81.23	86.60	68.18
70	9	87.64	85.00	58.33
60	11	87.22	88.78	66.66
50	13	88.98	88.16	83.33
40	15	84.44	83.58	65.00

รูปที่ 4.6 แสดงผลการแปลงภาพเป็นตัวอักษรด้วยกระบวนการรู้จำของซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส

จากผลการทดลองพบว่า เมื่อนำภาพที่ตัดออกมาใส่จากโปรแกรมไปทดลองใช้กับกระบวนการรู้จำอิ่น ซึ่งเป็นโปรแกรมฟรีแวร์ชื่อ “Softi FreeOCR” ได้ผลการแปลงที่เป็นดังตารางที่ และภาพที่ จากการทดลองนี้แสดงให้เห็นว่าความถูกต้องของโปรแกรมขึ้นอยู่กับกระบวนการรู้จำตัวอักษรเป็นอย่างมาก ถ้าหากสามารถปรับปรุงกระบวนการรู้จำนี้ให้คืบหน้าขึ้นการทำงานของโปรแกรมก็จะได้ผลที่ดีขึ้นค้วຍ

บทที่ 5

บทสรุป

5.1 วิเคราะห์และสรุปผลการทดลอง

เนื่องจากโครงงานนี้ใช้ความรู้เรื่อง การประมวลผลภาพเป็นหลัก ทำให้โปรแกรมค่อนข้างมีข้อจำกัด และสิ่งที่ส่งผลต่อการทำงานของโปรแกรมเป็นอย่างมากคือ ภาพ ภาพที่จะนำมาประมวลผลนั้นควรเป็นภาพที่มีความคมชัดและมีความสว่างที่เพียงพอ นอกจากภาพแล้วสิ่งที่มีความสำคัญต่อการทำงานของโปรแกรมอีกอย่างหนึ่งคือ กระบวนการรู้จำ (OCR) ซึ่งถ้าหากกระบวนการรู้จำมีความแม่นยำจะทำให้โปรแกรมทำงานได้ดีขึ้นเป็นอย่างมาก

ในการทดลองผู้จัดทำได้นำการทดลองในส่วนของการค้นหาและตัดภาพคำพิพากษา ที่ถูกเน้นข้อความเป็นหลัก โดยได้ทำการทดลองในเรื่องสีที่ใช้เน้นข้อความ ซึ่งผลที่ได้คือ สีที่เป็นสีอ่อนจะไม่ทำให้ภาพเกิดสัญญาณรบกวน (noise) เมื่อแปลงภาพสีเป็นภาพขาวดำ เต็มที่เป็นสีเข้ม เช่น สีชมพูจะส่งผลต่อการตัดภาพคำพิพากษาที่ถูกเน้นข้อความ เพราะสีชมพูในภาพสี เมื่อแปลงเป็นภาพขาวดำนั้น จะเกิดสัญญาณรบกวน (noise) เป็นจำนวนมาก และทดลองความเอียงของภาพที่โปรแกรมบังสามารถทำงานได้ชั่งค่าที่ได้อยู่ระหว่าง 4 ถึง -4 องศา ถ้าหากภาพเอียงมากกว่าค่านี้โปรแกรมจะไม่สามารถตัดคำได้ถูกต้อง และนอกจากนี้ผู้จัดทำได้ทำการทดลองการรู้จำของโปรแกรมที่มีอยู่ และทดลองกับการรู้จำที่เป็นโปรแกรมฟรีแวร์ ผลที่ได้คือ โปรแกรมที่เป็นฟรีแวร์ให้ผลที่คึกคักกว่า กระบวนการรู้จำที่ใช้อัลกอริทึม ทำให้ทราบได้ว่า หากสามารถพัฒนาการรู้จำ (OCR) ให้ดีขึ้นจะทำให้โปรแกรมทำงานได้ดีขึ้นตามไปด้วย

5.2 ปัญหาและแนวทางแก้ไข

จากการทดลอง ทำให้ทราบถึงสาเหตุต่างๆ ที่ทำให้โปรแกรมเกิดข้อผิดพลาดขึ้น โดยส่วนใหญ่ไม่สามารถทำการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยได้อย่างสมบูรณ์ พับปัญหาอุปสรรคในการใช้งานและแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
1. ความคอมซัคของภาพเนื่องจากกล้องเป็นระบบไฟกัลลูตโนมิตทำให้ความคอมซัคของภาพไม่สม่ำเสมอเท่ากันทั้งภาพ	1. ใช้กล้องที่สามารถปรับไฟกัลลูตได้เอง
2. ระบุตัวอักษรได้ไม่แม่นยำ	2. เพิ่มการประมวลผลขั้นต้นและขั้นตอนการรู้จำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. หมุนเอียงมากเกินไป	3. เพิ่มการปรับภาพหมุนอีชั่งกลับเป็นปกติ

ดังนี้ในทางปฏิบัติสามารถจัดปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวไว้ได้ ก็จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของโปรแกรมได้สมบูรณ์มากขึ้น

5.3 แนวทางการพัฒนาในอนาคต

1. ปรับปรุงให้โปรแกรมสามารถใช้งานบนอินเตอร์เน็ตและในเบราว์เซอร์ (mobile platform) ได้อย่างสมบูรณ์
2. ปรับปรุงการรู้จำตัวอักษรและฐานข้อมูลให้ดีขึ้น
3. ปรับปรุงให้สามารถแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้

เอกสารอ้างอิง

- [1] บุทธพงษ์ สนั่นนาม และ พฤฒกรรค กัญจน์โชค. (2554). การแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผ่านทางกล้องเว็บแคม. ปริญญาโทพนธ. วศ.บ., มหาวิทยาลัยพระครู, พิษณุโลก
- [2] “Basic color.” [online]. Available :
<http://cptd.chandra.ac.th/selfstud/graphics/introcolor1.htm>. 2555
- [3] “Image Segmentation.” [online]. Available :
<http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=hin-kmitnb&date=19-01-2011&group=1&gblog=6>.
2555.
- [4] “Blob Coloring.” [online]. Available :
<http://cpe.kmutt.ac.th/previousproject/2005/2/ch2.htm>. 2555
- [5] “โอซีอาร์” [online]. Available :
<http://th.wikipedia.org/wiki/โอซีอาร์>. 2555.
- [6] “ฐานข้อมูล.” [online]. Available :
<http://th.wikipedia.org/wiki>. 2555.

ภาคผนวก ก.

คู่มือการติดตั้งระบบ

ขั้นตอนการติดตั้งระบบ

- ติดตั้งโปรแกรมประยุกต์ (Application) บนโทรศัพท์มือถือ โดยคลิกตั้งจากไฟล์ Android application Package (APK) เพื่อใช้ในการถ่ายภาพ

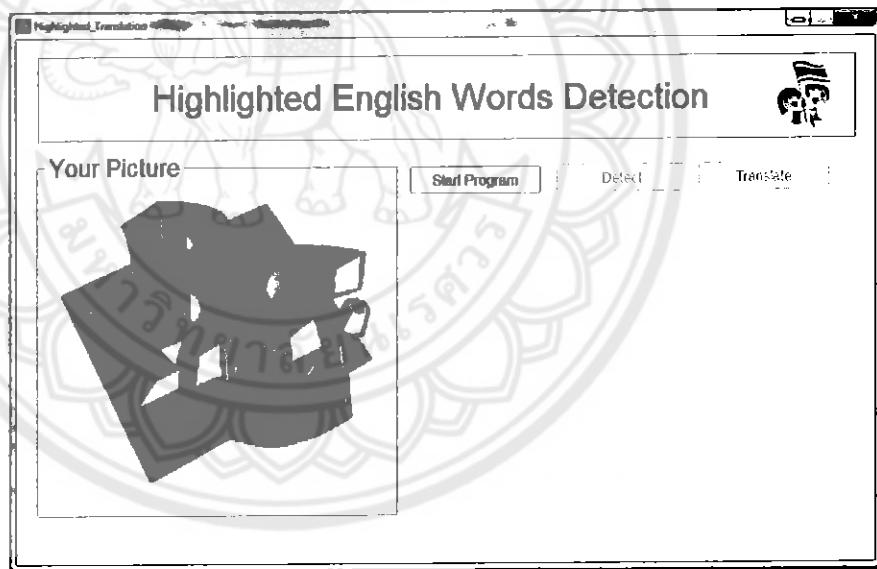
รูปที่ ก-1 ผลการติดตั้งโปรแกรมประยุกต์ (Application) บนโทรศัพท์มือถือ

- ติดตั้งครอบเปื้อกซ์ (dropbox) บนโทรศัพท์มือถือ
- ติดตั้งครอบเปื้อกซ์ (dropbox) บนคอมพิวเตอร์
- ติดตั้งโปรแกรมแมทแล็บบนคอมพิวเตอร์

ภาคผนวก ข. คู่มือการใช้งานระบบ

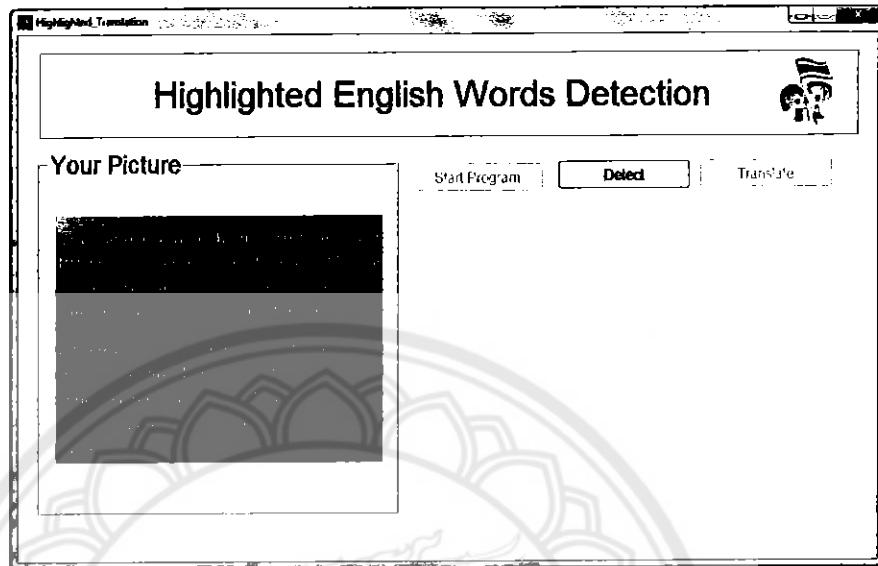
ขั้นตอนการใช้งานระบบ

1. ถ่ายภาพด้วยโทรศัพท์มือถือระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์แล้วภาพจะถูกส่งไปยังครอปบ็อกซ์ (dropbox)
2. เพื่อให้แน่ใจว่าภาพได้ถูกส่งมาที่ครอปบ็อกซ์ (dropbox) จริงให้เปิดดูที่ไฟร์เดอร์камера อัปโหลด (Camera Uploads) และตรวจเช็คว่าภาพไม่มีมนุษย์พิเศษด้วย
3. รันโปรแกรมด้วยโปรแกรมแมทแลบ

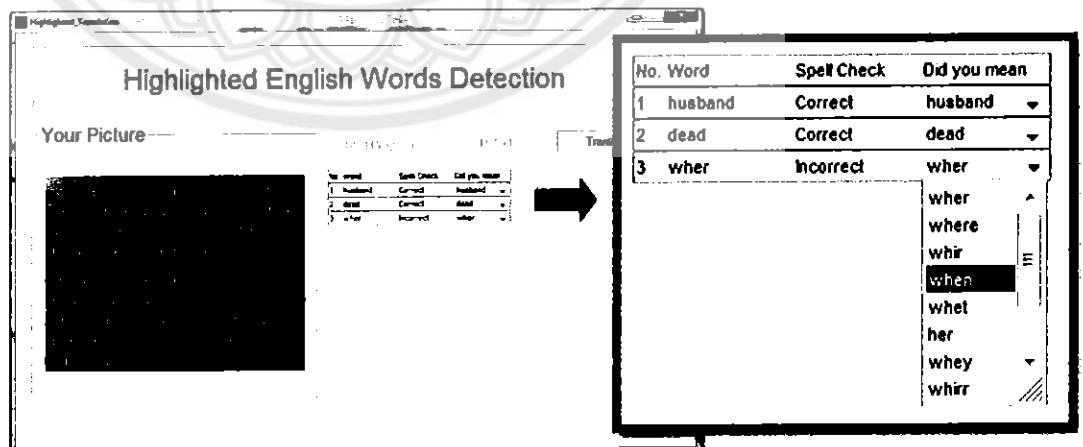
รูปที่ ข-1 ผลการรันโปรแกรมด้วยโปรแกรมแมทแลบ

4. คลิกที่ปุ่ม Star Program ภาพด้วยที่เก็บไว้ที่ครอปบ็อกซ์(dropbox) จะถูกคึ่งมาแสดงคั่งรูปที่ ข-2

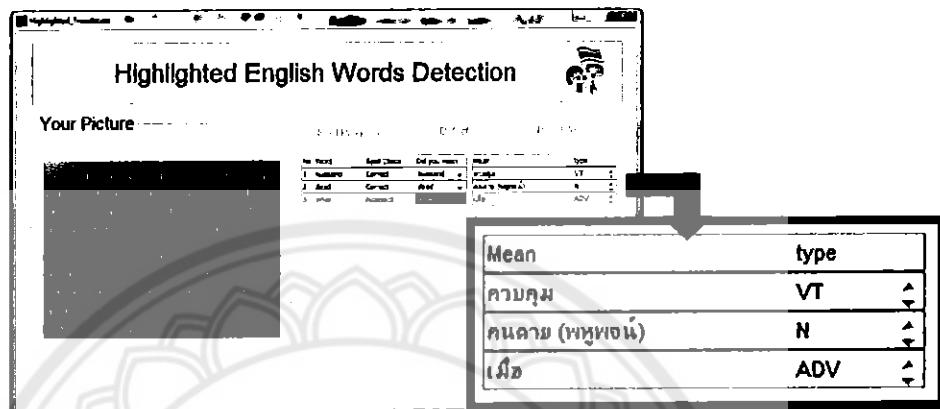
รูปที่ ข-2 ขั้นตอนการคึ่งภาพมาประมวลผล

5. คลิกปุ่ม Detect โปรแกรมจะประมวลผลกันหากคำศัพท์ที่ถูกเน้นข้อความและแปลงจากภาพ คำศัพท์เป็นตัวอักษรแสดงผลออกมารีบุรังดังรูปที่ ข-3 นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบ ไวยากรณ์ของคำศัพท์ที่แปลงออกมายังว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าหากไม่ถูกต้องจะมีการแนะนำ คำศัพท์ใหม่ให้เลือก

รูปที่ ข-3 ขั้นตอนการคึ่งภาพมาประมวลผล ตรวจสอบไวยากรณ์ และแนะนำคำศัพท์ใหม่ให้เลือก

6. คลิกปุ่ม Translate เพื่อแปลงคำศัพท์ และจะมีการสร้างไฟล์ข้อความ (File.txt) เก็บไว้ที่ครอบปืน อักษร (dropbox)

รูปที่ ข-4 ขั้นตอนการแปลงคำศัพท์โดยดึงความหมายมาจากฐานข้อมูล

```
pic40 - Notepad
File Edit Format View Help
husband
คานคุม VT
คน N
คน N
คานคุม VT
-----
dead
คนตาย (พญะเจน) N
(เมือง) ADJ
เมืองคนใน ADJ
เมืองไม่ใช่คน (ตาย) ADJ
เมืองไม่ใช่คนตาย (เมือง) ADJ
เมืองไม่ใช่คนตาย (เมือง) ADJ
เมืองคนใน ADJ
คน (เมือง) ADJ
คนตาย (ADJ)
เมื่อ ADV
เมื่อเมื่อเมื่อ ADV
-----
when
เมื่อ ADV
เมื่อเมื่อเมื่อ CONJ
เมื่อไว้ PRON
ไว้ CONJ
เมื่อ CONJ
```

รูปที่ ข-5 ตัวอย่างไฟล์ข้อความที่เก็บไว้ในครอบปืนอักษร (dropbox)